

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ **1**
 Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ **2**
 ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς
 ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ
 τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν **3**
 καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ **4**
 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, ἐν **5**
 παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ **6**
 ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν μηδενὶ χαρίσματι,¹³ **7**
 ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν ἀποκάλυψιν¹⁵ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, **8**
 ὃς καὶ βεβαιώσει¹¹ ὑμᾶς ἕως τέλους,¹⁶ ἀνεγκλήτους¹⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς **9**
 κοινωνίαν¹⁸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 10
 χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,¹ ἥτε δὲ
 κατηρτισμένοι² ἐν τῷ αὐτῷ νοί³ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.⁴ Ἐδηλώθη⁵ γάρ 11
 μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,⁶ ὅτι ἔριδες⁷ ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12
 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ
 Ἀπολλῶ,⁸ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,⁹ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁰ ὁ χριστός; 13
 Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹¹ ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου
 ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ¹² τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ 14
 Κρίσπον¹³ καὶ Γάϊον¹⁴: ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15
 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον
 ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλén με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' 17
 εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ¹⁶ ὁ σταυρὸς¹⁷ τοῦ
 χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, τοῖς δὲ 18
 σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν 19
 σοφίαν τῶν σοφῶν,¹⁹ καὶ τὴν σύνεσιν²⁰ τῶν συνετῶν²¹ ἀθετήσω.²² Ποῦ²³ 20
 σοφός;¹⁹ Ποῦ²³ γραμματεὺς; Ποῦ²³ συζητητῆς²⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου;
 Οὐχὶ ἐμώρανεν²⁵ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ²⁶ γὰρ 21

¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ² καταρτίζω, mend, fit. ³ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵ δηλώω, show, make clear. ⁶ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁷ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁸ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰ μερίζω, divide, part. ¹¹ σταυρόω, crucify. ¹² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ¹⁶ κενόω, empty, make void. ¹⁷ σταυρός, οὔ, ὁ, cross. ¹⁸ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹ σοφός, wise. ²⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹ συνετός, intelligent, clever. ²² ἀθετέω, reject, annul. ²³ ποῦ, where?. ²⁴ συζητητής, οὔ, ὁ, disputer, debater. ²⁵ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ²⁶ ἐπειδή, since, because.

ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν,
 εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι τοὺς
 πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἕλληνες⁵ 22
 σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,⁶ 23
 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,⁷ Ἕλλησιν⁵ δὲ μωρίαν·² αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, 24
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν,⁵ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. 25
 Ὅτι τὸ μωρὸν⁹ τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹⁰ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ
 ἀσθενὲς¹¹ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹² τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν¹³ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ¹⁰ κατὰ 26
 σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁴ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·¹⁵ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁹ τοῦ 27
 κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹⁰ καταισχύνῃ·¹⁷ καὶ τὰ
 ἀσθενῆ¹¹ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ¹⁷ τὰ ἰσχυρά·¹² 28
 καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁸ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα¹⁹ ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, καὶ
 τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ·²⁰ ὅπως μὴ καυχῆσθαι²¹ πᾶσα 29
 σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς 30
 ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,²² καὶ
 ἀπολύτρωσις·²³ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,²¹ ἐν κυρίῳ 31

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ² μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ Ἕλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ σταυρόω, crucify. ⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁸ κλητός, called, summoned. ⁹ μωρός, foolish, stupid. ¹⁰ σοφός, wise. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ δυνατός, powerful, possible. ¹⁵ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁸ ἀγενής, base, low. ¹⁹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ²¹ καυχάομαι, boast, glory. ²² ἁγιασμός, οὔ, ὁ, consecration, holiness. ²³ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

καυχάσθω.¹

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν² λόγου ἢ 2
 σοφίας καταγγέλλων³ ὑμῖν τὸ μαρτύριον⁴ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ 2
 εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.⁵ 3
 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁶ καὶ ἐν φόβῳ⁷ καὶ ἐν τρόμῳ⁸ πολλῶ ἐγενόμην πρὸς
 ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά⁹ μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹⁰ 4
 ἀνθρωπίνης¹¹ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹² πνεύματος καὶ
 δυνάμεως· ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει 5
 θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις·¹³ σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, 6
 οὐδὲ τῶν ἀρχόντων¹⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων·¹⁵ ἀλλὰ 7
 λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁶ τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁷ ἣν
 προώρισεν¹⁸ ὁ θεὸς πρὸ¹⁹ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ἣν οὐδεὶς τῶν 8
 ἀρχόντων¹⁴ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
 κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν·⁵ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμοὶ 9
 οὐκ εἶδεν, καὶ οὗς²⁰ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
 ἃ ἠτοίμασεν²¹ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν 10

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁵ σταυρόω, crucify. ⁶ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁷ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁸ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁰ πειθός, persuasive. ¹¹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹² ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹³ τέλειος, complete, perfect. ¹⁴ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁷ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁸ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁹ πρό, before (gen), before. ²⁰ οὗς, ους, τό, ear. ²¹ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover.

διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,¹ καὶ τὰ βάθη²
 τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα 11
 τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ
 πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ 12
 τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα³
 ἡμῖν. Ἄ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁴ ἀνθρωπίνης⁵ σοφίας λόγοις, 13
 ἀλλ' ἐν διδακτοῖς⁴ πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς⁶ πνευματικὰ⁶
 συγκρίνοντες.⁷ Ψυχικὸς⁸ δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ 14
 θεοῦ· μωρία⁹ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς
 ἀνακρίνεται.¹¹ Ὁ δὲ πνευματικὸς⁶ ἀνακρίνει¹¹ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' 15
 οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹¹ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹² κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹³ 16
 αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹² χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς,⁶ ἀλλ' ὡς 3
 σαρκικοῖς,¹⁴ ὡς νηπίοις¹⁵ ἐν χριστῷ. Γάλα¹⁶ ὑμᾶς ἐπότισα,¹⁷ καὶ οὐ 2
 βρῶμα:¹⁸ οὐπω¹⁹ γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· ἔτι γὰρ 3
 σαρκικοί¹⁴ ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος²⁰ καὶ ἔρις²¹ καὶ διχοστασίαι,²²
 οὐχὶ σαρκικοί¹⁴ ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγη 4

¹ ἐρευνᾶω, search diligently. ² βάθος, οὐς, τό, depth, deep. ³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴ διδακτός, instructed, taught. ⁵ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁶ πνευματικός, spiritual. ⁷ συγκρίνω, combine, compare. ⁸ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁹ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁰ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹³ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹⁴ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁵ νήπιος, infant, child. ¹⁶ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁷ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁹ οὐπω, not yet. ²⁰ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²¹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ²² διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division.

τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹ οὐχὶ σαρκικοί²
 ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς,¹ ἀλλ' ἡ διάκονοι³ δι' ὧν 5
 ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα,⁴ 6
 Ἀπολλῶς¹ ἐπότισεν,⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.⁶ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων⁴ ἐστίν 7
 τι, οὔτε ὁ ποτίζων,⁵ ἀλλ' ὁ αὐξάνων⁶ θεός. Ὁ φυτεύων⁴ δὲ καὶ ὁ ποτίζων 8
 ἐν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν⁷ λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.⁸ 9
 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί: ⁹θεοῦ γεώργιον,¹⁰ θεοῦ οἰκοδομὴ¹¹ ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς¹² ἀρχιτέκτων¹³ 10
 θεμέλιον¹⁴ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.¹⁵ Ἐκαστος δὲ βλεπέτω πῶς
 ἐποικοδομεῖ.¹⁵ Θεμέλιον¹⁴ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν 11
 κείμενον,¹⁶ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ¹⁵ ἐπὶ τὸν 12
 θεμέλιον¹⁴ τοῦτον χρυσόν,¹⁷ ἄργυρον,¹⁸ λίθους τιμίους,¹⁹ ξύλα,²⁰ χόρτον,²¹
 καλάμην,²² ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν²³ γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα 13
 δηλώσει,²⁴ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:²⁵ καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν²⁶
 ἐστὶν τὸ πῦρ δοκιμάσει.²⁷ Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὁ ἐποικοδόμησεν,¹⁵ 14
 μισθὸν⁷ λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,²⁸ ζημιωθήσεται:²⁹ 15
 αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ⁴ φυτεύω, plant. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁷ μισθός, ου, ὁ, wages, reward. ⁸ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁹ συνεργός, ου, ὁ, fellow worker. ¹⁰ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹¹ οἰκοδομή, ης, ἡ, building, edification. ¹² σοφός, wise. ¹³ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ¹⁴ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹⁵ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹⁶ κείμεναι, lie, be laid. ¹⁷ χρυσός, ου, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁸ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁹ τίμιος, precious, honorable. ²⁰ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ²¹ χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ²² καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ²³ φανερός, manifest, apparent. ²⁴ δηλώω, show, make clear. ²⁵ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁶ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ²⁷ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁸ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²⁹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς¹ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ² ἐν ὑμῖν; Εἶ 16

τις τὸν ναὸν¹ τοῦ θεοῦ φθείρει,³ φθερεῖ³ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς¹ τοῦ

θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω·⁴ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς⁵ εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι 18

τούτῳ, μωρὸς⁶ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.⁵ Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου 19

τούτου μωρία⁷ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁸

τοὺς σοφοὺς⁵ ἐν τῇ πανουργίᾳ⁹ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει 20

τοὺς διαλογισμοὺς¹⁰ τῶν σοφῶν,⁵ ὅτι εἰσὶν μάταιοι.¹¹ Ὡστε μηδεὶς 21

καυχάσθω¹² ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε 22

Ἀπολλῶς,¹³ εἴτε Κηφᾶς,¹⁴ εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε

ἐνεστῶτα,¹⁵ εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, 23

χριστὸς δὲ θεοῦ.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹⁶ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹⁷ χριστοῦ καὶ 4

οἰκονόμους¹⁸ μυστηρίων¹⁹ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2

οἰκονόμοις,¹⁸ ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν²⁰ ἐστιν ἵνα 3

ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,²¹ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης²² ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν²³

ἀνακρίνω.²¹ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ²³ σύνοιδα,²⁴ ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ 4

¹ ναός, οἶκος, temple, shrine. ² οἰκέω, inhabit, dwell. ³ φθείρω, destroy, corrupt. ⁴ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁵ σοφός, wise. ⁶ μωρός, foolish, stupid. ⁷ μωρία, αἴτια, foolishness, folly. ⁸ δράσσομαι, catch, seize. ⁹ πανουργία, αἴτια, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁰ διαλογισμός, οἶκος, reasoning, questioning. ¹¹ μάταιος, vain, useless. ¹² καυχάομαι, boast, glory. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁴ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ¹⁵ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁶ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁷ ὑπηρέτης, οὐ, ὁ, servant, assistant. ¹⁸ οἰκονόμος, οὐ, ὁ, manager, steward. ¹⁹ μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ²⁰ ἐλάχιστος, least, smallest. ²¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ²³ ἐμαυτοῦ, of myself. ²⁴ σύνοιδα, know, be conscious of.

δεδικαίωμαι·¹ ὁ δὲ ἀνακρίνων² με κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ πρὸ³ καιροῦ τι 5
κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει⁴ τὰ κρυπτὰ⁵ τοῦ σκότους,⁶
καὶ φανερώσει⁷ τὰς βουλὰς⁸ τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος⁹
γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁰ εἰς ἑμαυτὸν¹¹ καὶ Ἀπολλῶ¹² δι' ὑμᾶς, 6
ἵνα ἐν ἡμῖν μάθῃτε¹³ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,¹⁴ ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ
τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε¹⁵ κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;¹⁶ Τί δὲ 7
ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι¹⁷ ὡς μὴ λαβών; Ἦδη 8
κεκορεσμένοι¹⁸ ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε,¹⁹ χωρὶς²⁰ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:²¹
καὶ ὄφελόν²² γε²³ ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.²⁴
Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν²⁵ ὡς 9
ἐπιθανατίους:²⁶ ὅτι θέατρον²⁷ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ
ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροί²⁸ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι²⁹ ἐν χριστῷ: 10
ἡμεῖς ἀσθενεῖς,³⁰ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:³¹ ὑμεῖς ἔνδοξοι,³² ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.³³ 11
Ἄχρι τῆς ἄρτι³⁴ ὥρας καὶ πεινῶμεν,³⁵ καὶ διψῶμεν,³⁶ καὶ γυμνητεύομεν,³⁷
καὶ κολαφιζόμεθα,³⁸ καὶ ἀστατοῦμεν,³⁹ καὶ κοπιῶμεν⁴⁰ ἐργαζόμενοι⁴¹ 12

¹ δικαίω, justify, pronounce righteous. ² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ³ πρό, before (gen), before. ⁴ φωτίζω, give light, enlighten. ⁵ κρυπτός, hidden, secret. ⁶ σκότος, ους, τό, darkness. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ⁹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹¹ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹² Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁴ φρονέω, think, judge. ¹⁵ φυσίω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁸ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁹ πλουτέω, be rich, become rich. ²⁰ χωρὶς, separate, apart from (gen). ²¹ βασιλεύω, reign, rule. ²² ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ²³ γέ, indeed, at least. ²⁴ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ²⁵ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ²⁶ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ²⁷ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ²⁸ μωρός, foolish, stupid. ²⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ³⁰ ἀσθενής, weak, infirm. ³¹ ἰσχυρός, strong, mighty. ³² ἐνδοξος, honored, glorious. ³³ ἄτιμος, without honor, dishonored. ³⁴ ἄρτι, now, just now. ³⁵ πεινάω, hunger, am hungry. ³⁶ διψάω, thirst, thirst for. ³⁷ γυμνητεύω, am poorly clad. ³⁸ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ³⁹ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ⁴⁰ κοπιῶ, toil, labor. ⁴¹ ἐργάζομαι, work, word.

ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι¹ εὐλογοῦμεν·² διωκόμενοι³ ἀνεχόμεθα·⁴

βλασφημούμενοι⁵ παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα⁶ τοῦ κόσμου 13

ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα⁷ ἕως ἄρτι.⁸

Οὐκ ἐντρέπων⁹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ.¹⁰ 14

Ἐὰν γὰρ μυρίους¹¹ παιδαγωγούς¹² ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλούς 15

πατέρας· ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί¹³ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν 17

Τιμόθεον,¹⁴ ὃς ἐστίν τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς

ὑμᾶς ἀναμνήσει¹⁵ τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹⁶ ἐν

πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς 18

ἐφυσιώθησάν¹⁷ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁸ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος 19

θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,¹⁷ ἀλλὰ τὴν

δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί 20

θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ¹⁹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε

πραότητος;²⁰

¹ λοιδορέω, abuse, revile. ² εὐλογέω, bless. ³ διώκω, pursue, persecute. ⁴ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁶ περικαθάρμα, τος, τό, dirt, refuse. ⁷ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ⁸ ἄρτι, now, just now. ⁹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ¹⁰ νουθετέω, admonish, exhort. ¹¹ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹² παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ¹³ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ¹⁴ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁵ ἀναμνησέω, remind, remember. ¹⁶ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁸ ταχέως, quickly, soon. ¹⁹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ²⁰ πραύτης, mildness, gentleness.

Ὅλως¹ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,² καὶ τοιαύτη πορνεία,² ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς **5**
 ἔθνεσιν ὀνομάζεται,³ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς **2**
 πεφυσιωμένοι⁴ ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁵ ἵνα ἐξαρθῇ⁶ ἐκ
 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπῶν⁷ τῷ **3**
 σώματι παρὼν⁸ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν,⁸ τὸν οὕτως
 τοῦτο κατεργασάμενον,⁹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ **4**
 χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾶ¹⁰ **5**
 εἰς ὄλεθρον¹¹ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου
 Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹² ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ¹³ ζύμη¹⁴ **6**
 ὅλον τὸ φύραμα¹⁵ ζυμοῖ,¹⁶ Ἐκκαθάρατε¹⁷ τὴν παλαιὰν¹⁸ ζύμην,¹⁴ ἵνα ἦτε **7**
 νέον¹⁹ φύραμα,¹⁵ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα²¹ ἡμῶν ὑπὲρ
 ἡμῶν ἐτύθη²² χριστός: ὥστε ἐορτάζωμεν,²³ μὴ ἐν ζύμῃ¹⁴ παλαιᾷ,¹⁸ μηδὲ **8**
 ἐν ζύμῃ¹⁴ κακίας²⁴ καὶ πονηρίας,²⁵ ἀλλ' ἐν ἄζυμοις²⁰ εἰλικρινείας²⁶ καὶ
 ἀληθείας.

¹ ὅλως, altogether, completely. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁴ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁵ πενθέω, mourn, lament. ⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁷ ἀπείμι, go away, depart. ⁸ πάρεμι, be present, have arrived. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹¹ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ μικρός, small, little. ¹⁴ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ¹⁵ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ¹⁶ ζυμόω, leaven, ferment. ¹⁷ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ¹⁸ παλαιός, old, ancient. ¹⁹ νέος, new, young. ²⁰ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²¹ πάσχα, τό, passover, passover feast. ²² θύω, sacrifice, kill. ²³ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ²⁶ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹ μὴ συναναμίγνυσθαι² πόρνοις³ καὶ οὐ 9
 πάντως⁴ τοῖς πόρνοις³ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,⁵ ἢ
 ἄρπαξιν,⁶ ἢ εἰδωλολάτραις;⁷ ἐπεὶ⁸ ὀφείλετε⁹ ἄρα¹⁰ ἐκ τοῦ κόσμου
 ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,² ἐάν τις ἀδελφὸς 11
 ὀνομαζόμενος¹¹ ἢ πόρνος,³ ἢ πλεονέκτης,⁵ ἢ εἰδωλολάτρης,⁷ ἢ λοιδόρος,¹²
 ἢ μέθυσος,¹³ ἢ ἄρπαξ;⁶ τῷ τοιούτῳ μὴδὲ συνεσθίειν.¹⁴ Τί γάρ μοι καὶ 12
 τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω¹⁵ ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς 13
 κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε¹⁶ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ¹⁷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα¹⁸ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν 6
 ἀδίκων,¹⁹ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον 2
 κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι²⁰ ἔστε κριτηρίων²¹
 ἐλαχίστων;²² Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; Μήτι²³ γέ²⁴ βιωτικά;²⁵ 3
 Βιωτικά²⁵ μὲν οὖν κριτήρια²¹ ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους²⁶ ἐν τῇ 4
 ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.²⁷ Πρὸς ἐντροπὴν²⁸ ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ 5
 ἔστι²⁹ ἐν ὑμῖν σοφὸς³⁰ οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρίναι³¹ ἀνά³² μέσον τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ 6
 ἀπίστων;³³ Ἦδη μὲν οὖν ὅλως³⁴ ἡττημα³⁵ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα³⁶ 7

¹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ² συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ³ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁴ πάντως, altogether, by all means. ⁵ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ⁶ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ⁷ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁸ ἐπεὶ, when, since. ⁹ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁰ ἄρα, so, then. ¹¹ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹² λοιδόρος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹³ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁴ συνεσθίω, eat with. ¹⁵ ἔσω, within, inside. ¹⁶ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹⁷ τολμᾶω, dare, endure. ¹⁸ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁹ ἀδικος, unjust, unrighteous. ²⁰ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ²¹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²² ἐλάχιστος, least, smallest. ²³ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁴ γέ, indeed, at least. ²⁵ βιωτικός, matter of daily life, life. ²⁶ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁷ καθίζω, you sit. ²⁸ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ²⁹ ἐν, there is in, is present. ³⁰ σοφός, wise. ³¹ διακρίνω, discriminate, judge. ³² ἀνά, upwards, upon. ³³ ἀπίστος, unbelieving, faithless. ³⁴ ὅλως, altogether, completely. ³⁵ ἡττημα, τος, τό, loss, failure. ³⁶ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict.

ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;¹ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
 ἀποστερεῖσθε;² Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε¹ καὶ ἀποστερεῖτε,² καὶ ταῦτα 8
 ἀδελφούς. Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι³ βασιλείαν θεοῦ οὐ 9
 κληρονομήσουσιν;⁴ Μὴ πλανᾶσθε:⁵ οὔτε πόρνοι,⁶ οὔτε εἰδωλολάτραι,⁷
 οὔτε μοιχοί,⁸ οὔτε μαλακοί,⁹ οὔτε ἀρσενοκοῖται,¹⁰ οὔτε πλεονέκται,¹¹ 10
 οὔτε κλέπτται,¹² οὔτε μέθυσοι,¹³ οὐ λοῖδοροι,¹⁴ οὐχ ἄρπαγες,¹⁵ βασιλείαν
 θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.⁴ Καὶ ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε,¹⁶ 11
 ἀλλὰ ἡγιάσθητε,¹⁷ ἀλλ' ἐδικαιώθητε¹⁸ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
 καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει:²⁰ πάντα μοι ἔξεστιν,¹⁹ ἀλλ' 12
 οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι²¹ ὑπὸ τινος. Τὰ βρώματα²² τῇ κοιλίᾳ,²³ καὶ ἡ 13
 κοιλία²³ τοῖς βρώμασιν:²² ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.²⁴
 Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,²⁵ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι: ὁ 14
 δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ²⁶ διὰ τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη²⁷ χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας 15
 οὖν τὰ μέλη²⁷ τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης²⁸ μέλη;²⁷ Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16
 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος²⁹ τῇ πόρνῃ²⁸ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ,

¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁵ πλανᾶω, deceive, lead astray. ⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁷ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁸ μοιχός, ου, ὁ, adulterer. ⁹ μαλακός, soft, effeminate. ¹⁰ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ¹¹ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹² κλέπτεις, ου, ὁ, thief. ¹³ μέθυσοι, ου, ὁ, drunkard. ¹⁴ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁵ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹⁶ ἀπολούω, wash off, wash away. ¹⁷ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁸ δικαιώω, justify, pronounce righteous. ¹⁹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ²⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²¹ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ²² βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ²³ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁵ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ²⁶ ἐξεγείρω, raise, raise up. ²⁷ μέλος, ους, τό, member, limb. ²⁸ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ²⁹ κολλᾶω, glue, cleave.

φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹ τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμα 17
 ἐστίν. Φεύγετε² τὴν πορνείαν.³ Πᾶν ἁμάρτημα⁴ ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος 18
 ἐκτὸς⁵ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων⁶ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.⁷
 Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς⁸ τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος 19
 ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἡγοράσθητε⁹ γὰρ τιμῆς· 20
 δοξάσατε δὴ¹¹ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν,
 ἃτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι.¹² Διὰ 7
 δὲ τὰς πορνείας³ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν
 ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην¹³ εὖνοιαν¹⁴ 3
 ἀποδιδότω·¹⁵ ὁμοίως¹⁶ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁷ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως¹⁶ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹⁷ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε¹⁸ ἀλλήλους, εἰ 5
 μήτι¹⁹ ἂν ἐκ συμφώνου²⁰ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε²¹ τῇ νηστείᾳ²² καὶ
 τῇ προσευχῇ,²³ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,²⁴ ἵνα μὴ πειράζῃ²⁵
 ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς²⁶ διὰ τὴν ἀκρασίαν²⁷ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ 6
 συγγνώμην,²⁸ οὐ κατ' ἐπιταγήν.²⁹ Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι 7

¹ κολλᾶω, glue, cleave. ² φεύγω, flee, escape. ³ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁴ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ⁵ ἐκτός, aside from, besides. ⁶ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ⁷ ἁμαρτάνω, sin. ⁸ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ⁹ ἀγοράζω, buy. ¹⁰ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ¹¹ δῆ, also, indeed. ¹² ἅπτομαι, touch or handle. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εὖνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁷ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁰ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ²¹ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ²² νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²³ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁴ συνέρχεσθαι, come together, come or go with. ²⁵ πειράζω, test, tempt. ²⁶ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ²⁷ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ²⁸ συγγνώμη, ης, ἡ, concession, indulgence. ²⁹ ἐπιταγή, ἥς, ἡ, command, commandment.

ὥς καὶ ἐμαυτόν:¹ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα² ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις³ καὶ ταῖς χήραις,⁴ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν 8
ὥς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,⁵ γαμησάτωσαν:⁶ κρεῖσσον⁷ γάρ 9
ἐστὶν γαμῆσαι⁶ ἢ πυροῦσθαι.⁸ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν⁶ παραγγέλλω,⁹ οὐκ 10
ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι:¹⁰ ἐὰν δὲ καὶ 11
χωρισθῇ,¹⁰ μενέτω ἄγαμος,³ ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω¹¹ – καὶ ἄνδρα
γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις 12
ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,¹² καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ¹³ οἰκεῖν¹⁴ μετ'
αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,¹² καὶ αὐτὸς 13
συνευδοκεῖ¹³ οἰκεῖν¹⁴ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἠγιάσται¹⁵ γὰρ ὁ 14
ἀνὴρ ὁ ἄπιστος¹² ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγιάσται¹⁵ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος¹² ἐν τῷ
ἀνδρί: ἐπεὶ¹⁶ ἄρα¹⁷ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά¹⁸ ἐστὶν, νῦν δὲ ἁγιά ἐστὶν. 15
Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος¹² χωρίζεται,¹⁰ χωρίζεσθω.¹⁰ Οὐ δεδούλωται¹⁹ ὁ ἀδελφὸς ἢ
ἡ ἀδελφὴ²⁰ ἐν τοῖς τοιοῦτοις: ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ 16
οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ὡς τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὥς ἐμέρισεν²¹ ὁ θεός, ἕκαστον ὥς κέκληκεν ὁ 17
κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις

¹ ἐμαυτοῦ, of myself. ² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁵ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁶ γαμέω, marry. ⁷ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ⁸ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁹ παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ χωρίζω, separate, depart. ¹¹ καταλλάσσω, reconcile. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁴ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁵ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁶ ἐπεὶ, when, since. ¹⁷ ἄρα, so, then. ¹⁸ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹⁹ δουλῶω, enslave, bring under subjection. ²⁰ ἀδελφὴ, ἡς, ἡ, sister. ²¹ μερίζω, divide, part.

διατάσσομαι.¹ Περιτετμημένος² τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω.³ Ἐν 18
 ἀκροβυστία⁴ τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμενέσθω.² Ἡ περιτομή⁵ οὐδέν ἐστιν, 19
 καὶ ἡ ἀκροβυστία⁴ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις⁶ ἐντολῶν θεοῦ. Ἐκαστος 20
 ἐν τῇ κλήσει⁷ ἧ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι 21
 μελέτω:⁸ ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος⁹ γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι.¹⁰ Ὁ 22
 γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος¹¹ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως¹² καὶ
 ὁ ἐλεύθερος⁹ κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς¹³ ἡγοράσθητε:¹⁴ μὴ 23
 γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ 24
 μενέτω παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων¹⁵ ἐπιταγὴν¹⁶ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην¹⁷ δὲ δίδωμι 25
 ὡς ἡλεημένος¹⁸ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω¹⁹ οὖν τοῦτο καλὸν 26
 ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν²⁰ ἀνάγκην,²¹ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως
 εἶναι. Δέδεσαι²² γυναικί; Μὴ ζήτηί λύσιν.²³ Λέλυσαι²⁴ ἀπὸ γυναικός; 27
 Μὴ ζήτηί γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,²⁵ οὐχ ἡμαρτες:²⁶ καὶ ἐὰν γήμῃ²⁵ ἡ 28
 παρθένος,¹⁵ οὐχ ἡμαρτεν.²⁶ Θλίψιν²⁷ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι:
 ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.²⁸ Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29
 συνεσταλμένος:²⁹ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ

¹ διατάσσω, command, give orders to. ² περιτέμνω, circumcize, circumcise. ³ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁵ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ⁶ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ⁷ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁸ μελεῖ, it is a care, it concerns. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ χρᾶομαι, use, make use of. ¹¹ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ¹² ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹³ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ¹⁴ ἀγοράζω, buy. ¹⁵ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁶ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ¹⁷ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹⁸ ἐλεέω, have mercy, pity. ¹⁹ νομίζω, suppose, think. ²⁰ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ²¹ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ²² δέω, bind, tie. ²³ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ²⁴ λύω, untie, loose. ²⁵ γαμέω, marry. ²⁶ ἁμαρτάνω, sin. ²⁷ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²⁸ φείδομαι, spare, abstain. ²⁹ συστέλλω, limit, shorten.

ἔχοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες,¹ ὡς μὴ κλαίοντες: καὶ οἱ χαίροντες, ὡς 30
 μὴ χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες,² ὡς μὴ κατέχοντες:³ καὶ οἱ χρώμενοι⁴ 31
 τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι:⁵ παράγει⁶ γὰρ τὸ σχῆμα⁷ τοῦ
 κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους⁸ εἶναι. Ὁ ἄγαμος⁹ μεριμνᾷ¹⁰ 32
 τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει¹¹ τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας¹² μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ 33
 κόσμου, πῶς ἀρέσει¹¹ τῇ γυναικί. Μεμέρισται¹³ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ 34
 παρθένος.¹⁴ Ἡ ἄγαμος⁹ μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώματι
 καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα¹² μεριμνᾷ¹⁰ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει¹¹
 τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον¹⁵ λέγω: οὐχ ἵνα 35
 βρόχον¹⁶ ὑμῖν ἐπιβάλλω,¹⁷ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον¹⁸ καὶ εὐπρόσεδρον¹⁹
 τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.²⁰ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν²¹ ἐπὶ τὴν παρθένον¹⁴ 36
 αὐτοῦ νομίζει,²² ἐὰν ᾗ ὑπέρακμος,²³ καὶ οὕτως ὀφείλει²⁴ γίνεσθαι, ὃ θέλει
 ποιεῖτω: οὐχ ἁμαρτάνει:²⁵ γαμεῖτωσαν.¹² Ὅς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος²⁶ ἐν τῇ 37
 καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην,²⁷ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
 καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
 παρθένον,¹⁴ καλῶς²⁸ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐγκαμίζων²⁹ καλῶς²⁸ ποιεῖ: ὁ δὲ 38
 μὴ ἐγκαμίζων²⁹ κρεῖσσον³⁰ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται³¹ νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον 39
 ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ³² ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα³³ ἐστὶν ὃ θέλει

¹ κλαίω, weep, weep for. ² ἀγοράζω, buy. ³ κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ χράομαι, use, make use of. ⁵ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁶ παράγω, pass by, depart. ⁷ σχῆμα, τὸς, τό, outward appearance, form. ⁸ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ⁹ ἄγαμος, οὐ, ἡ, unmarried. ¹⁰ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹¹ ἀρέσκω, please, serve. ¹² γαμέω, marry. ¹³ μερίζω, divide, part. ¹⁴ παρθένος, οὐ, ἡ, virgin. ¹⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁶ βρόχος, οὐ, ὁ, noose, noose or snare. ¹⁷ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁸ εὐσχήμων, honorable. ¹⁹ εὐπρόσεδρος, devoted. ²⁰ ἀπερισπάστως, without distraction. ²¹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²² νομίζω, suppose, think. ²³ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ²⁴ ὀφείλω, owe, ought. ²⁵ ἁμαρτάνω, sin. ²⁶ ἐδραῖος, steadfast, firm. ²⁷ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁸ καλῶς, rightly, well. ²⁹ ἐγκαμίζω, give in marriage, marry. ³⁰ κρεῖσσον, stronger, more excellent. ³¹ δέω, bind, tie. ³² κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ³³ ἐλευθερός, free, delivered from obligation.

γαμηθῆναι,¹ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως² μείνῃ, 40
κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·³ δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,⁴ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν⁵ ἔχομεν. Ἡ γινῶσις⁵ 8
φυσιοῖ,⁶ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁷ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω⁸ οὐδὲν 2
ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι· εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται 3
ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως⁹ οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,⁴ οἶδαμεν ὅτι 4
οὐδὲν εἰδωλον¹⁰ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ 5
εἶπερ¹¹ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς· ὥσπερ¹² εἰσὶν
θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί· ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ 6
πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ
πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις·⁵ τινὲς δὲ τῇ 7
συνειδήσει¹³ τοῦ εἰδώλου¹⁰ ἕως ἄρτι¹⁴ ὡς εἰδωλόθυτον⁴ ἐσθίουσιν, καὶ ἡ
συνειδήσις¹³ αὐτῶν ἀσθενῆς¹⁵ οὕσα μολύνεται.¹⁶ Βρώμα¹⁷ δὲ ἡμᾶς οὐ 8
παρίστησιν¹⁸ τῷ θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹⁹ οὔτε ἐὰν
μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.²⁰ Βλέπετε δὲ μήπως²¹ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη 9
πρόσκομμα²² γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν.²³ Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα 10
γινῶσιν⁵ ἐν εἰδωλείῳ²⁴ κατακείμενον,²⁵ οὐχὶ ἡ συνειδήσις¹³ αὐτοῦ

¹γαμέω, marry. ²οὕτως, thus, so. ³γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁴εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁵γινῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁶φυσίω, puff or blow up, be arrogant. ⁷οἰκοδομέω, build up, construct. ⁸οὐδέπω, not yet, still not. ⁹βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ¹⁰εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹¹εἶπερ, if perhaps, if indeed. ¹²ὥσπερ, just as, even as. ¹³συνειδήσις, εως, ἡ, conscience. ¹⁴ἄρτι, now, just now. ¹⁵ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁶μολύνω, stain, soil. ¹⁷βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁸παρίστημι, be present, stand by. ¹⁹περισεύω, abound, be rich. ²⁰ὑστερέω, lack, need. ²¹μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²²πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ²³ἀσθενέω, be weak, sick. ²⁴εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ²⁵κατάκειμαι, lie down, lie sick.

ἀσθενοῦς¹ ὄντος οἰκοδομηθήσεται² εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα³ ἐσθίειν; Καὶ 11

ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν⁴ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ⁵ γνώσει,⁶ δι' ὃν χριστὸς

ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες⁷ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες⁸ 12

αὐτῶν τὴν συνείδησιν⁹ ἀσθενοῦσαν,⁴ εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε.⁷ Διόπερ¹⁰ 13

εἰ βρώμα¹¹ σκανδαλίζει¹² τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹³ εἰς τὸν

αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹²

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹⁴ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν 9

κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις 2

οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε¹⁵ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς¹⁶ τῆς ἐμῆς

ἀποστολῆς¹⁷ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία¹⁸ τοῖς ἐμὲ 3

ἀνακρίνουσιν¹⁹ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; 4

Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν²⁰ γυναῖκα περιάγειν,²¹ ὥς καὶ οἱ

λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;²² Ἡ μόνος 6

ἐγὼ καὶ Βαρνάβας²³ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;²⁴ Τίς 7

στρατεύεται²⁵ ἰδίοις ὀψωνίοις²⁶ ποτέ;²⁷ Τίς φυτεύει²⁸ ἀμπελῶνα,²⁹ καὶ ἐκ

τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει³⁰ ποίμνην,³¹ καὶ ἐκ τοῦ

γάλακτος³² τῆς ποίμνης³¹ οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; 8

¹ ἀσθενής, weak, infirm. ² οἰκοδομέω, build up, construct. ³ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁴ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁵ σός, your, yours. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ ἁμαρτάνω, sin. ⁸ τύπτω, smite, beat. ⁹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹⁰ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹¹ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹² σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹³ κρέας, τό, meat, flesh. ¹⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁵ γέ, indeed, at least. ¹⁶ σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ¹⁷ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁸ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ²¹ περιάγω, lead around, go about. ²² Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ²³ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²⁴ ἐργάζομαι, work, word. ²⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ²⁷ ποτέ, once, at some time. ²⁸ φυτεύω, plant. ²⁹ ἀμπελῶν, ὄνος, ὁ, vineyard. ³⁰ ποιμαίνω, shepherd, rule. ³¹ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ³² γάλα, γαλακτος, τό, milk.

Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, 9

Οὐ φιμώσεις¹ βοῦν² ἀλοῶντα.³ Μὴ τῶν βοῶν² μέλει⁴ τῷ θεῷ; Ἡ δι' 10

ἡμᾶς πάντως⁵ λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει⁶ ὁ

ἀροτριῶν⁷ ἀροτριάξιν,⁷ καὶ ὁ ἀλοῶν³ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν⁸ ἐπ'

ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ⁹ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν 11

τὰ σαρκικά¹⁰ θερίσομεν;¹¹ Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,⁸ οὐ 12

μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα¹² τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα

στέγομεν,¹³ ἵνα μὴ ἐγκοπὴν¹⁴ τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. 13

Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι¹⁵ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ

θυσιαστηρίῳ¹⁶ προσεδρεύοντες¹⁷ τῷ θυσιαστηρίῳ¹⁶ συμμερίζονται;¹⁸ 14

Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν¹⁹ τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν²⁰ ἐκ

τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην¹² τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ 15

ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ

τὸ καύχημά²¹ μου ἵνα τις κενώσῃ.²² Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν 16

μοι καύχημα:²¹ ἀνάγκη²³ γάρ μοι ἐπικείται:²⁴ οὐαί²⁵ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ

εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν²⁶ τοῦτο πράσσω,²⁷ μισθὸν²⁸ ἔχω: εἰ δὲ ἄκων, 17

οἰκονομίαν³⁰ πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;²⁸ Ἴνα 18

εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον³¹ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ

¹ φιμώω, muzzle, silence. ² βοῦς, ὁ, ox, cow. ³ ἀλοῶω, thresh. ⁴ μέλει, it is a care, it concerns. ⁵ πάντως, altogether, by all means. ⁶ ὀφείλω, owe, ought. ⁷ ἀροτριάω, plow. ⁸ μετέχω, partake of, share in. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹¹ θερίζω, reap, gather. ¹² χρᾶμαι, use, make use of. ¹³ στέγω, endure, bear. ¹⁴ ἐγκοπὴ, ἥς, ἡ, hindrance, impediment. ¹⁵ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁶ θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹⁷ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁸ συμμερίζομαι, partake with. ¹⁹ διατάσσω, command, give orders to. ²⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²¹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ²² κενώω, empty, make void. ²³ ἀνάγκη, ἥς, ἡ, necessity, distress. ²⁴ ἐπικείμεαι, lie on, lie upon. ²⁵ οὐαί, woe! alas! woe! ²⁶ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ²⁷ πράσσω, do, perform. ²⁸ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ²⁹ ἄκων, unwilling. ³⁰ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³¹ ἀδάπανος, free, free of charge.

καταχρήσασθαι¹ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος² γὰρ ὢν 19

ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν³ ἐδούλωσα,⁴ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.⁵ 20

Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς

ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·⁵ τοῖς ἀνόμοις⁶ 21

ὡς ἄνομος,⁶ μὴ ὢν ἄνομος⁶ θεῷ ἀλλ' ἔννομος⁷ χριστῷ, ἵνα κερδήσω⁵

ἀνόμους.⁶ Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν⁸ ὡς ἀσθενής,⁸ ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς⁸ 22

κερδήσω.⁵ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως⁹ τινὰς σώσω. 23

Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς¹⁰ αὐτοῦ γένωμαι. 24

Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹¹ τρέχοντες¹² πάντες μὲν τρέχουσιν,¹³ εἷς δὲ

λαμβάνει τὸ βραβεῖον;¹⁴ Οὕτως τρέχετε,¹⁵ ἵνα καταλάβητε.¹⁶ Πᾶς δὲ ὁ 25

ἀγωνιζόμενος¹⁷ πάντα ἐγκρατεύεται·¹⁸ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν¹⁹

στέφανον²⁰ λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.²¹ Ἐγὼ τοίνυν²² οὕτως τρέχω²³ 26

ὡς οὐκ ἀδήλως·²⁴ οὕτως πυκτεύω,²⁵ ὡς οὐκ ἀέρα²⁶ δέρων·²⁷ ἀλλ' 27

ὑπωπιάζω²⁸ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,²⁹ μήπως,³⁰ ἄλλοις κηρύξας,

αὐτὸς ἀδόκιμος³¹ γένωμαι.

¹ καταχράομαι, make full use of, use up. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁴ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ⁵ κερδαίνω, gain, win. ⁶ ἄνομος, lawless, without law. ⁷ ἔννομος, legal, lawful. ⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ⁹ πάντως, altogether, by all means. ¹⁰ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹¹ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹² τρέχω, run, exercise myself. ¹³ τρέχω, they run. ¹⁴ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ¹⁵ τρέχω, you run. ¹⁶ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁷ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹⁸ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹⁹ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁰ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²¹ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²² τοίνυν, accordingly, therefore. ²³ τρέχω, I run. ²⁴ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ²⁵ πυκτεύω, box. ²⁶ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²⁷ δέρω, beat, flay. ²⁸ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ²⁹ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³⁰ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³¹ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν **10**
 νεφέλῃν² ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,³ καὶ πάντες εἰς **2**
 τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ² καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ **3**
 πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα⁴ πνευματικὸν⁵ ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα **4**
 πνευματικὸν⁵ ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς⁵ ἀκολουθούσης
 πέτρας·⁷ ἡ δὲ πέτρα⁷ ἦν ὁ χριστός. Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν **5**
 εὐδόκησεν⁸ ὁ θεός· κατεστρώθησαν⁹ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.¹⁰ Ταῦτα δὲ τύποι **6**
 ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹² κακῶν, καθὼς
 κακεῖνοι¹³ ἐπεθύμησαν.¹⁴ Μηδὲ εἰδωολάτραι¹⁵ γίνεσθε, καθὼς τινες **7**
 αὐτῶν· ὥσπερ¹⁶ γέγραπται, Ἐκάθισεν¹⁷ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ
 ἀνέστησαν παίζειν.¹⁸ Μηδὲ πορνεύωμεν,¹⁹ καθὼς τινες αὐτῶν **8**
 ἐπόρνευσαν,¹⁹ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι²⁰ τρεῖς χιλιάδες.²¹ Μηδὲ **9**
 ἐκπειράζωμεν²² τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν,²³ καὶ
 ὑπὸ τῶν ὄφειν²⁴ ἀπώλονται. Μηδὲ γογγύζετε,²⁵ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν **10**
 ἐγόγγυσαν,²⁵ καὶ ἀπώλονται ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.²⁶ Ταῦτα δὲ πάντα **11**
 τύποι¹¹ συνέβαινον²⁷ ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν²⁸ ἡμῶν, εἰς οὓς
 τὰ τέλη²⁹ τῶν αἰώνων κατήντησεν.³⁰ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω **12**
 μὴ πέση. Πειρασμὸς³¹ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος·³² πιστὸς δὲ **13**

¹ ἀγνοεῖν, not know, be unaware. ² νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ πόμα, τος, τό, drink. ⁷ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁹ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁰ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹¹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹² ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹³ κακεῖνος, and he, and she. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ εἰδωολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁶ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁹ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ²¹ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ²² ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²³ πειράζω, test, tempt. ²⁴ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ²⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ²⁶ ὀλοθρευτής, οὔ, ὁ, destroyer. ²⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ²⁸ νοουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ²⁹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ³² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει¹ ὑμᾶς πειρασθῆναι² ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσῃ
 σὺν τῷ πειρασμῷ³ καὶ τὴν ἔκβασιν,⁴ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.⁵

Διόπερ,⁶ ἀγαπητοί μου, φεύγετε⁷ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.⁸ Ὡς φρονίμοις⁹ 14
 λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁰ τῆς εὐλογίας¹¹ ὃ εὐλογοῦμεν, 16
 οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,¹⁴
 οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν 17
 σώμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.¹⁵ 18
 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας¹⁶
 κοινωνοὶ¹⁷ τοῦ θυσιαστηρίου¹⁸ εἰσίν; Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλόν¹⁹ τί 19
 ἐστίν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν²⁰ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι ἂ θύει²¹ τὰ ἔθνη, 20
 δαιμονίοις θύει,²¹ καὶ οὐ θεῷ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς¹⁷ τῶν
 δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον¹⁰ κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον 21
 δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης²² κυρίου μετέχειν¹⁵ καὶ τραπέζης²²
 δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν²³ τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι²⁴ αὐτοῦ 22
 ἐσμέν;

¹ ἐάω, permit, allow. ² πειράζω, test, tempt. ³ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁴ ἐκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹² εὐλογέω, bless. ¹³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁴ κλάω, break. ¹⁵ μετέχω, partake of, share in. ¹⁶ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁷ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ¹⁸ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁹ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁰ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²¹ θύω, sacrifice, kill. ²² τράπεζα, ης, ἡ, table. ²³ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ²⁴ ἰσχυρός, strong, mighty.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.² Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' 23
 οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.³ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου 24
 ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ⁴ πωλούμενον⁵ ἐσθίετε, μηδὲν 25
 ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ 26
 πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,⁹ καὶ θέλετε 27
 πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁰ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες⁶
 διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο εἰδωλόθυτόν¹¹ ἐστιν, 28
 μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα¹² καὶ τὴν συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ
 κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Συνείδησιν⁷ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29
 ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία¹³ μου κρίνεται ὑπὸ
 ἄλλης συνειδήσεως;⁷ Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω,¹⁴ τί βλασφημοῦμαι¹⁵ ὑπὲρ 30
 οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;¹⁶ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα 31
 εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹⁷ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ 32
 Ἑλλήσιν¹⁸ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν 33
 ἀρέσκω,¹⁹ μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ²⁰ συμφέρον,² ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
 σωθῶσιν.

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ⁵ πωλέω, sell. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ⁸ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² μηνύω, make known, report. ¹³ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁸ Ἑλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁹ ἀρέσκω, please, serve. ²⁰ ἑμαυτοῦ, of myself.

Μιμηταί¹ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ χριστοῦ.

11

Ἐπαινῶ² δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,³ καὶ καθὼς 2
 παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις⁴ κατέχετε.⁵ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι 3
 παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστὸς ἐστίν· κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνὴρ·
 κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων,⁶ 4
 κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύει⁷ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνή 5
 προσευχομένη ἢ προφητεύουσα⁶ ἀκατακαλύπτῳ⁸ τῇ κεφαλῇ,
 καταισχύει⁷ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ
 ἐξυρημένη.⁹ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁰ γυνή, καὶ κειράσθω·¹¹ εἰ δὲ 6
 αἰσχρὸν¹² γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹¹ ἢ ξυράσθαι,⁹ κατακαλυπτέσθω.¹⁰ Ἄνὴρ 7
 μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹³ κατακαλύπτεσθαι¹⁰ τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν¹⁴ καὶ
 δόξα θεοῦ ὑπάρχων· γυνή δὲ δόξα ἀνδρός ἐστίν. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ 8
 γυναικός, ἀλλὰ γυνή ἐξ ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹⁵ ἀνὴρ διὰ τὴν 9
 γυναῖκα, ἀλλὰ γυνή διὰ τὸν ἄνδρα· διὰ τοῦτο ὀφείλει¹³ ἡ γυνή ἐξουσίαν 10
 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. Πλὴν¹⁶ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς¹⁷ 11
 γυναικός, οὔτε γυνή χωρὶς¹⁷ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡσπερ¹⁸ γὰρ ἡ γυνή ἐκ 12
 τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ.
 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον¹⁹ ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον⁸ τῷ 13

¹ μιμητής, οὗ, ὁ, imitator. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ παράδοσις, εὖ, ἡ, tradition, instruction. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁷ καταισχύω, put to shame, shame. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ ξυράω, shave. ¹⁰ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹¹ κείρω, shear, cut off. ¹² αἰσχρὸς, shameful, base. ¹³ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁴ εἰκὼν, ὄνομα, ἡ, image, likeness. ¹⁵ κτίζω, create, form. ¹⁶ πλὴν, however, but. ¹⁷ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹⁸ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁹ πρέπω, be clearly seen, be fitting.

θεῶ προσεύχεσθαι; Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις¹ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν 14
 ἐὰν κομᾶ,² ἀτιμία³ αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ,² δόξα αὐτῇ ἐστίν. 15
 Ὅτι ἡ κόμη⁴ ἀντὶ⁵ περιβολαίου⁶ δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος⁷ 16
 εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν⁸ οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ
 θεοῦ.
 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων⁹ οὐκ ἐπαινῶ,¹⁰ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον¹¹ ἀλλ' εἰς τὸ 17
 ἥττον¹² συνέρχεσθε.¹³ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων¹³ ὑμῶν ἐν 18
 ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα¹⁴ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος¹⁵ τι πιστεύω. 19
 Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις¹⁶ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι¹⁷ φανεροὶ¹⁸ γένωνται
 ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων¹³ οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹⁹ 20
 δεῖπνον²⁰ φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον²⁰ προλαμβάνει²¹ ἐν τῷ 21
 φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,²² ὃς δὲ μεθύει.²³ Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ 22
 ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε,²⁴ καὶ
 καταισχύνετε²⁵ τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω¹⁰ ὑμᾶς ἐν
 τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.¹⁰ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον²⁶ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ 23
 παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδото ἔλαβεν
 ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας²⁷ ἔκλασεν²⁸ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό 24

¹ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ² κομάω, have long hair, wear the hair long. ³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ⁴ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair.
⁵ ἀντὶ, instead of, in place of. ⁶ περιβολαῖον, ου, τό, covering, cloak. ⁷ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ⁸ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ⁹
 παραγγέλλω, order, command. ¹⁰ ἐπαινέω, praise, commend. ¹¹ κρεῖττων, stronger, more excellent. ¹² ἥττων, lesser, inferior. ¹³ συνέρχομαι,
 come together, come or go with. ¹⁴ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁶ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹⁷ δόκιμος, tested,
 approved. ¹⁸ φανερός, manifest, apparent. ¹⁹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ²⁰ δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ²¹ προλαμβάνω, take beforehand,
 take before. ²² πεινάω, hunger, am hungry. ²³ μεθύω, be drunken, am drunk. ²⁴ καταφρονέω, think little of, despise. ²⁵ καταισχύνω, put to shame,
 shame. ²⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ²⁷ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²⁸ κλάω, break.

μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλόμενον:¹ τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν
 ἐμὴν ἀνάμνησιν.² Ὡσαύτως³ καὶ τὸ ποτήριον⁴ μετὰ τὸ δειπνήσαι,⁵ 25
 λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον⁴ ἡ καινὴ⁶ διαθήκη⁷ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι:
 τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις⁸ ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.² Ὅσακις⁸ γὰρ 26
 ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον⁴ τοῦτο πίνητε, τὸν
 θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε⁹ ἄχρι οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ 27
 τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον⁴ τοῦ κυρίου ἀναξίως¹⁰ τοῦ κυρίου,
 ἔνοχος¹¹ ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω¹² 28
 δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ
 ποτηρίου⁴ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως,¹⁰ κρίμα¹³ ἑαυτῷ 29
 ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων¹⁴ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν 30
 πολλοὶ ἀσθενεῖς¹⁵ καὶ ἄρρωστοι,¹⁶ καὶ κοιμῶνται¹⁷ ἱκανοί.¹⁸ Εἰ γὰρ 31
 ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,¹⁴ οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου 32
 παιδεύομεθα,¹⁹ ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.²⁰ Ὡστε, ἀδελφοί 33
 μου, συνερχόμενοι²¹ εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.²² Εἰ δέ τις 34
 πεινᾷ,²³ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα¹³ συνέρχησθε.²¹ Τὰ δὲ λοιπὰ,
 ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.²⁴

¹ κλάω, break. ² ἀνάμνησις, εὐς, ἡ, remembrance, reminder. ³ ὡσαύτως, likewise. ⁴ ποτήριον, οὐ, τό, cup, drinking cup. ⁵ δειπνέω, eat, dine. ⁶ καινός, new, fresh. ⁷ διαθήκη, ἡς, ἡ, covenant, will. ⁸ ὡσάκις, as often as. ⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁰ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ¹¹ ἔνοχος, involved in, liable. ¹² δοκιμάζω, prove, approve. ¹³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ¹⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁸ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁹ παιδεύω, teach, educate. ²⁰ κατακρίνω, condemn. ²¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²² ἐκδέχομαι, await, expect. ²³ πεινάω, hunger, am hungry. ²⁴ διατάσσω, command, give orders to.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.² Οἶδατε ὅτι **12**

ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα³ τὰ ἄφωνα,⁴ ὡς ἂν ἡγεσθε, ἀπαγόμενοι.⁵ **3**

Διὸ γνωρίζω⁶ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα⁷

Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι
ἀγίῳ.

Διαιρέσεις⁸ δὲ χαρισμάτων⁹ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις⁸ **4**

διακονιῶν¹⁰ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις⁸ ἐνεργημάτων¹¹ **6**

εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν¹² τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ **7**

δίδοται ἢ φανέρωσις¹³ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.¹⁴ Ὡ μὲν γὰρ **8**

διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως,¹⁵

κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλῳ δὲ **9**

χαρίσματα⁹ ἰαμάτων¹⁶ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα¹¹ **10**

δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία,¹⁷ ἄλλῳ δὲ διακρίσεις¹⁸ πνευμάτων,

ἐτέρῳ δὲ γένη¹⁹ γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία²⁰ γλωσσῶν· πάντα δὲ **11**

ταῦτα ἐνεργεῖ¹² τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν²¹ ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς

βούλεται.²²

¹ πνευματικός, spiritual. ² ἀγνοέω, not know, be unaware. ³ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ ἄφωνος, speechless, mute. ⁵ ἀπάγω, lead away, lead. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁸ διαίρεσις, εως, ἡ, division, variety. ⁹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁰ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹¹ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ¹² ἐνεργέω, work, effect. ¹³ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ¹⁴ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁸ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ¹⁹ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ²¹ διαίρω, distribute, divide. ²² βούλωμαι, wish, will.

Καθάπερ¹ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστίν, καὶ μέλη² ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη² 12

τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἓν ἐστίν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός.

Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε 13

Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες,³ εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι:⁴ καὶ πάντες εἰς ἓν

πνεῦμα ἐποτίσθημεν.⁵ Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος² ἀλλὰ 14

πολλὰ. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: 15

οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς,⁶ Ὅτι 16

οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν

ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ⁷ ἡ ἀκοή;⁸ Εἰ ὅλον 17

ἀκοή,⁸ ποῦ⁷ ἡ ὄσφρησις;⁹ Νυνὶ¹⁰ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη² ἐν ἑκάστων 18

αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,² 19

ποῦ⁷ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,² ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 20

ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, Χρεῖαν¹¹ σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς

ποσίν, Χρεῖαν¹¹ ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη 22

τοῦ σώματος ἀσθενέστερα¹² ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά¹³ ἐστίν: καὶ ἃ 23

δοκοῦμεν ἀτιμότερα¹⁴ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁵ περισσοτέραν

περιτίθεμεν:¹⁷ καὶ τὰ ἀσχήμονα¹⁸ ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁹ περισσοτέραν¹⁶

ἔχει: τὰ δὲ εὐσχήμονα²⁰ ἡμῶν οὐ χρεῖαν¹¹ ἔχει: ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν 24

¹ καθάπερ, even as, just as. ² μέλος, οὐς, τό, member, limb. ³ Ἕλλην, ἡνός, ὁ, Greek, Hellene. ⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ οὖς, οὐς, τό, ear. ⁷ ποῦ, where?. ⁸ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁹ ὄσφρησις, εὖς, ἡ, sense of smell, nose. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁴ ἀτιμος, without honor, dishonored. ¹⁵ τιμή, ἤς, ἡ, honor, price. ¹⁶ περισσός, excessive, abundant. ¹⁷ περιτίθημι, place around, put around. ¹⁸ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁹ εὐσχημοσύνη, ἡς, ἡ, propriety, seemliness. ²⁰ εὐσχήμων, honorable. ²¹ συγκεράννυμι, blend, unite.

τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹ περισσοτέραν² δοὺς τιμὴν,³ ἵνα μὴ ᾗ 25
σχίσματα⁴ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν⁵ τὰ
μέλη.⁶ Καὶ εἴτε πάσχει⁷ ἐν μέλος,⁶ συμπάσχει⁸ πάντα τὰ μέλη:⁶ εἴτε 26
δοξάζεται ἐν μέλος,⁶ συγχαίρει⁹ πάντα τὰ μέλη.⁶ Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα 27
χριστοῦ, καὶ μέλη⁶ ἐκ μέρους.¹⁰ Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 28
πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον¹¹ προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
δυνάμεις, εἴτα¹³ χαρίσματα¹⁴ ἰαμάτων,¹⁵ ἀντιλήψεις,¹⁶ κυβερνήσεις,¹⁷
γένη¹⁸ γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ 29
πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα¹⁴ 30
ἔχουσιν ἰαμάτων;¹⁵ Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες
διερμηνεύουσιν;¹⁹ Ζηλοῦτε²⁰ δὲ τὰ χαρίσματα¹⁴ τὰ κρείττονα.²¹ Καὶ ἔτι 31
καθ' ὑπερβολὴν²² ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.²³

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ 13
ἔχω, γέγονα χαλκὸς²⁴ ἢ ἡχῶν²⁵ ἢ κύμβαλον²⁶ ἀλαλάζον.²⁷ Καὶ ἐὰν ἔχω 2
προφητείαν,²⁸ καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια²⁹ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,³⁰
καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,³¹ ἀγάπην δὲ μὴ
ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω³² πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν 3

¹ ὑστερέω, lack, need. ² περισσός, excessive, abundant. ³ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ⁴ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁵ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁶ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁷ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁸ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ⁹ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁰ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹¹ δεύτερος, second. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ εἴτα, then, thereafter. ¹⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁵ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁶ ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ¹⁷ κυβερνήσις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ ζηλόω, be zealous, am jealous. ²¹ κρείττων, stronger, more excellent. ²² ὑπερβολή, ἥς, ἡ, excess, superiority. ²³ δείκνυμι, show, point out. ²⁴ χαλκός, οὔ, ὁ, money, copper or bronze. ²⁵ ἡχέω, sound, ring out. ²⁶ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ²⁷ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ²⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ³⁰ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³¹ μεθιστημι, remove, turn away. ³² ψωμίζω, feed with morsels, feed.

παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι,¹ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν
 ὠφελοῦμαι.² Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,³ χρηστεύεται·⁴ ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ·⁵ 4
 ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,⁶ οὐ φυσιοῦται,⁷ οὐκ ἀσχημονεῖ,⁸ οὐ ζητεῖ τὰ 5
 ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,⁹ οὐ λογίζεται¹⁰ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ 6
 ἀδικίᾳ,¹¹ συγχαίρει¹² δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,¹³ πάντα πιστεύει, 7
 πάντα ἐλπίζει,¹⁴ πάντα ὑπομένει.¹⁵ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε¹⁶ ἐκπίπτει·¹⁷ εἴτε 8
 δὲ προφητεῖται,¹⁸ καταργηθήσονται·¹⁹ εἴτε γλῶσσαι, παύσονται·²⁰ εἴτε
 γνῶσις,²¹ καταργηθήσεται.¹⁹ Ἐκ μέρους²² δὲ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους 9
 προφητεύομεν·²³ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον,²⁴ τότε τὸ ἐκ μέρους²² 10
 καταργηθήσεται.¹⁹ Ὅτε ἡμῖν νήπιος,²⁵ ὡς νήπιος²⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος²⁵ 11
 ἐφρόνουν,²⁶ ὡς νήπιος²⁵ ἐλογιζόμεν·¹⁰ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα¹⁹
 τὰ τοῦ νηπίου.²⁵ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι²⁷ δι' ἐσόπτρου²⁸ ἐν αἰνίγματι,²⁹ τότε 12
 δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι²⁷ γινώσκω ἐκ μέρους,²² τότε δὲ
 ἐπιγινώσομαι³⁰ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.³⁰ Νυνὶ³¹ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, 13
 ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

¹ καίω, burn, ignite. ² ὠφελέω, profit, help. ³ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ⁴ χρηστεύομαι, be kind, loving. ⁵ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁶ περπερεύομαι, boast, brag. ⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁹ παροξύνω, provoke, irritate. ¹⁰ λογίζομαι, calculate, consider. ¹¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹² συγχαίρω, rejoice with. ¹³ στέγω, endure, bear. ¹⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁶ οὐδέποτε, never. ¹⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁰ παύω, cause to cease. ²¹ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²² μέρος, ους, τό, part, portion. ²³ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁴ τέλειος, complete, perfect. ²⁵ νήπιος, infant, child. ²⁶ φρονέω, think, judge. ²⁷ ἄρτι, now, just now. ²⁸ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ²⁹ αἰνίγμα, τος, τό, riddle, enigma. ³⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ³¹ νυνί, now, already.

Διώκετε¹ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε² δὲ τὰ πνευματικά,³ μᾶλλον δὲ ἵνα **14**
 προφητεύετε.⁴ Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ **2**
 θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.⁵ Ὁ δὲ **3**
 προφητεύων⁴ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁶ καὶ παράκλησιν⁷ καὶ
 παραμυθίαν.⁸ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,⁹ ὁ δὲ προφητεύων⁴ **4**
 ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.⁹ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον **5**
 δὲ ἵνα προφητεύετε·⁴ μείζων γὰρ ὁ προφητεύων⁴ ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,
 ἐκτὸς¹⁰ εἰ μὴ διερμηνεύει,¹¹ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν⁶ λάβῃ. Νυνὶ¹² δέ, **6**
 ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,¹³ ἐὰν
 μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,¹⁴ ἢ ἐν γνώσει,¹⁵ ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁶ ἢ ἐν
 διδαχῇ;¹⁷ Ὅμως¹⁸ τὰ ἄψυχα¹⁹ φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός,²⁰ εἴτε κιθάρα,²¹ **7**
 ἐὰν διαστολὴν²² τοῖς φθόγγοις²³ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 αὐλούμενον²⁴ ἢ τὸ κιθαριζόμενον;²⁵ Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον²⁶ φωνὴν **8**
 σάλπιγξ²⁷ δῶ, τίς παρασκευάζεται²⁸ εἰς πόλεμον;²⁹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ **9**
 τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον³⁰ λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα³¹ λαλοῦντες. Τοσαῦτα,³² εἰ τύχοι,³³ **10**
 γένη³⁴ φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.³⁵ Ἐὰν οὖν μὴ **11**

¹ διώκω, pursue, persecute. ² ζηλώω, be zealous, am jealous. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁷ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁸ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁰ ἐκτός, aside from, besides. ¹¹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹² νυνί, now, already. ¹³ ὠφελέω, profit, help. ¹⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁶ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁷ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁸ ὅμως, yet, nevertheless. ¹⁹ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ²⁰ αὐλός, οὗ, ὁ, flute, pipe. ²¹ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ²² διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction. ²³ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ²⁴ αὐλέω, play a flute, play the flute. ²⁵ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ²⁶ ἄδηλος, unseen, indistinct. ²⁷ σάλπιγξ, ἡ, trumpet. ²⁸ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ³⁰ εὐσημος, clear, distinct. ³¹ ἀήρ, ος, ὁ, air. ³² τοσοῦτος, so great, so much. ³³ τυγχάνω, obtain, happen. ³⁴ γένος, ους, τό, race, kind. ³⁵ ἄφωνος, speechless, mute.

εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,¹ καὶ ὁ
 λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.¹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ² ζηλωταί³ ἐστε 12
 πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν⁴ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα
 περισσεύητε.⁵ Διόπερ⁶ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.⁷ 13
 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς⁸
 μου ἄκαρπός⁹ ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, 15
 προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοί:⁸ ψαλῶ¹⁰ τῷ πνεύματι, ψαλῶ¹⁰ δὲ καὶ τῷ νοί.⁸
 Ἐπεὶ² ἐὰν εὐλογήσῃς¹¹ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν¹² τὸν τόπον τοῦ 16
 ἰδιώτου¹³ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ¹⁴ εὐχαριστίᾳ,¹⁵ ἐπειδὴ¹⁶ τί λέγεις
 οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς¹⁷ εὐχαριστεῖς,¹⁸ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ 17
 οἰκοδομεῖται.¹⁹ Εὐχαριστῶ¹⁸ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον 18
 γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε²⁰ λόγους διὰ τοῦ νοός⁸ 19
 μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω,²¹ ἢ μυρίους²² λόγους ἐν
 γλώσση.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν:²³ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ²⁴ νηπιάζετε,²⁵ 20
 ταῖς δὲ φρεσίν²³ τέλειοι²⁶ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν 21
 ἑτερογλώσσοις²⁷ καὶ ἐν χεῖλεσιν²⁸ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ

¹ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ² ἐπεὶ, when, since. ³ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ⁴ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁵ περισσεύω, abound, be rich. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁸ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁹ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁰ ψάλλω, sing, sing praise. ¹¹ εὐλογέω, bless. ¹² ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ¹³ ἰδιώτης, οὐ, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁴ σός, your, yours. ¹⁵ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁶ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁷ καλῶς, rightly, well. ¹⁸ εὐχαριστεῶ, give thanks, thank. ¹⁹ οἰκοδομέω, build up, construct. ²⁰ πέντε, five, 5. ²¹ κατηχέω, teach by word of mouth. ²² μυρίοι, ten thousand, innumerable. ²³ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ²⁴ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ²⁵ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ²⁶ τέλειος, complete, perfect. ²⁷ ἑτερόγλωσσοις, of another tongue. ²⁸ χεῖλος, οὐς, τό, lip, edge.

οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται¹ μου, λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς 22
 σημείον εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις·² ἡ δὲ προφητεία,
 οὐ τοῖς ἀπίστοις,² ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ⁴ ἡ 23
 ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν
 δὲ ἰδιῶται⁵ ἢ ἄπιστοι,² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;⁶ Ἐὰν δὲ πάντες 24
 προφητεύωσιν,⁷ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος² ἢ ἰδιώτης,⁵ ἐλέγχεται⁸ ὑπὸ
 πάντων, ἀνακρίνεται⁹ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως¹⁰ τὰ κρυπτά¹¹ τῆς καρδίας 25
 αὐτοῦ φανερά¹² γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει
 τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων¹³ ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως¹⁴ ἐν ὑμῖν ἐστίν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,⁴ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν¹⁵ ἔχει, 26
 διδαχὴν¹⁶ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹⁷ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁸ ἔχει.
 Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁹ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ 27
 τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά²⁰ μέρος,²¹ καὶ εἷς διερμηνευέτω:²² ἐὰν δὲ μὴ ᾖ 28
 διερμηνευτής,²³ σιγάτω²⁴ ἐν ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. 29
 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.²⁵ 30
 Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ²⁶ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.²⁴ Δύνασθε 31
 γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν,⁷ ἵνα πάντες μανθάνωσιν,²⁷ καὶ

¹ εἰσακούω, listen, hear. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁸ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ κρυπτός, hidden, secret. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁴ ὄντως, really, indeed. ¹⁵ ψαλμός, ου, ὁ, song of praise, psalm. ¹⁶ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁷ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁸ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁰ ἀνά, upwards, upon. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² διερμηνεύω, translate, interpret. ²³ διερμηνευτής, ου, ὁ, interpreter, translator. ²⁴ σιγάω, be silent, become silent. ²⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁷ μανθάνω, learn, ascertain.

πάντες παρακαλῶνται· καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις 32

ὑποτάσσεται.¹ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας² ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν 33

πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν·³ οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται⁴ 34

αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹ καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι 35

μαθεῖν⁵ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν⁶

γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ 36

ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;⁷

Εἰ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁸ ἐπιγινωσκέτω⁹ ἃ γράφω ὑμῖν, 37

ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁰ ἀγνοεῖτω. 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹¹ τὸ προφητεῦν,¹² καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ 39

κωλύετε·¹³ πάντα εὐσχημόνως¹⁴ καὶ κατὰ τάξιν¹⁵ γινέσθω. 40

Γνωρίζω¹⁶ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ 15

παρελάβετε,¹⁷ ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε· τίνι λόγῳ 2

εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,¹⁸ ἐκτὸς¹⁹ εἰ μὴ εἰκῇ²⁰ ἐπιστεύσατε. 3

Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,¹⁷ ὅτι χριστὸς

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ μαρτυρῶ, learn, ascertain. ⁶ αἰσχρὸς, shameful, base. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹² προφητεύω, prophesy, foretell. ¹³ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ¹⁵ τάξις, εως, ἡ, arranging, order. ¹⁶ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁹ ἐκτός, aside from, besides. ²⁰ εἰκῇ, without cause or reason, vainly.

ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ἐτάφη·¹ 4
καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς· καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ,² 5
εἶτα³ τοῖς δώδεκα· ἔπειτα⁴ ὤφθη ἐπάνω⁵ πεντακοσίοις⁶ ἀδελφοῖς 6
ἐφάπαξ,⁷ ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,⁸ τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν·⁹
ἔπειτα⁴ ὤφθη Ἰακώβω,¹⁰ εἶτα³ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· ἔσχατον δὲ 7
πάντων, ὥσπερ¹¹ τῷ ἐκτρώματι,¹² ὤφθη καί μοι. Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ 9
ἐλάχιστος¹³ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς¹⁴ καλεῖσθαι ἀπόστολος,
διότι¹⁵ ἐδίωξα¹⁶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ 10
ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή¹⁷ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον¹⁸ αὐτῶν
πάντων ἐκοπίασα,¹⁹ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε 11
οὗν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες ἐν 12
ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις²⁰ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις²⁰ νεκρῶν οὐκ 13
ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν¹⁷ ἄρα 14
τὸ κήρυγμα²² ἡμῶν, κενή¹⁷ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ 15
ψευδομάρτυρες²³ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι
ἡγείρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν, εἴπερ²⁴ ἄρα²¹ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται.
Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς 16

¹θάπτω, bury. ²Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ³εἶτα, then, thereafter. ⁴ἔπειτα, then, after this. ⁵ἐπάνω, above, over (gen). ⁶πεντακόσιοι, five hundred, 500. ⁷ἐφάπαξ, once for all, once. ⁸ἄρτι, now, just now. ⁹κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰Ἰακώβος, James, Jacob. ¹¹ὥσπερ, like, as. ¹²ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ¹³ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁴ἰκανός, sufficient, able. ¹⁵διότι, because, on this account. ¹⁶διώκω, pursue, persecute. ¹⁷κενός, empty, vain. ¹⁸περισσός, excessive, abundant. ¹⁹κοπίαω, toil, labor. ²⁰ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²¹ἄρα, so, then. ²²κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ²³ψευδόμαρτυς, υρος, ὁ, false witness. ²⁴εἴπερ, if perhaps, if indeed.

οὐκ ἐγγήγερται, ματαία¹ ἢ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστέ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν.

Ἄρα² καὶ οἱ κοιμηθέντες³ ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ 18

ἡλπιότες⁴ ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι⁵ πάντων ἀνθρώπων
ἐσμέν.

Νυνὶ⁶ δὲ χριστὸς ἐγγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ⁷ τῶν κεκοιμημένων³ 20

ἐγένετο. Ἐπειδὴ⁸ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου 21

ἀνάστασις⁹ νεκρῶν. Ὡςπερ¹⁰ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, 22

οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.¹¹ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ 23

ιδίῳ τάγματι·¹² ἀπαρχὴ⁷ χριστός, ἔπειτα¹³ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ

παρουσίᾳ¹⁴ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁵ τὸ τέλος,¹⁶ ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ 24

καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ¹⁷ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ

δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,¹⁸ ἄχρι¹⁹ οὗ ἂν θῇ πάντα τοὺς 25

ἐχθροὺς²⁰ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς²⁰ καταργεῖται¹⁷ ὁ 26

θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν²¹ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ 27

ὅτι Πάντα ὑποτέτακται,²¹ ὁ δὲ²² ὅτι ἐκτός²³ τοῦ ὑποτάξαντος²¹ αὐτῷ

τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ²¹ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς 28

ὑποταγήσεται²¹ τῷ ὑποτάξαντι²¹ αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα

ἐν πᾶσιν.

¹ μάταιος, vain, useless. ² ἄρα, so, then. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁵ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ⁶ νυνί, now, already. ⁷ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ⁸ ἐπειδὴ, since, because. ⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁰ ὥςπερ, just as, even as. ¹¹ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹² τάγμα, τος, τό, division, group. ¹³ ἔπειτα, then, after this. ¹⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁵ εἴτα, then, thereafter. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁸ βασιλεύω, reign, rule. ¹⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁰ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²² ὁ δὲ, clear, evident. ²³ ἐκτός, aside from, besides.

Ἐπεὶ¹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτίζομενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως² νεκροὶ 29
οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς 30
κινδυνεύομεν³ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νή⁴ τὴν 31
ὑμετέραν⁵ καύχησιν,⁶ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ 32
ἄνθρωπον ἐθριομάχησα⁷ ἐν Ἐφέσῳ,⁸ τί μοι τὸ ὄφελος,⁹ εἰ νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον¹⁰ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ 33
πλανᾶσθε:¹¹ Φθείρουσιν¹² ἡθὴ¹³ χρηστὰ¹⁴ ὁμιλίας¹⁵ κακαί. Ἐκνήψατε¹⁶ 34
δικαίως¹⁷ καὶ μὴ ἀμαρτάνετε:¹⁸ ἀγνωσίαν¹⁹ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς
ἐντροπὴν²⁰ ὑμῖν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ²¹ δὲ σώματι ἔρχονται; 35
Ἄφρον,²² σὺ δ' σπείρεις, οὐ ζῶοποιεῖται²³ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ; καὶ δ' σπείρεις, 37
οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν²⁴ κόκκον,²⁵ εἰ τύχοι,
σίτου²⁷ ἢ τινος τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς 38
ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων²⁸ τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ 39
ἡ αὕτη σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,²⁹ ἄλλη
δὲ ἰχθύων,³⁰ ἄλλη δὲ πτηνῶν.³¹ Καὶ σώματα ἐπουράνια,³² καὶ σώματα 40
ἐπίγεια:³³ ἄλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων³² δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν

¹ ἐπεὶ, when, since. ² ὅλως, altogether, completely. ³ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁴ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁵ ὑμέτερος, your. ⁶ καύχησις, εὐχ, boasting, act of boasting. ⁷ θηριομαχέω, fight with wild animals. ⁸ Ἐφεσος, οὐ, ἡ, Ephesus. ⁹ ὄφελος, οὐς, τό, use, benefit. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹² φθείρω, destroy, corrupt. ¹³ ἡθός, οὐς, τό, custom, habit. ¹⁴ χρηστός, good, kind. ¹⁵ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁶ ἐκνήψω, come to one's senses. ¹⁷ δικαίως, righteously, justly. ¹⁸ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁹ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²⁰ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ²¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²² ἄφρων, foolish, senseless. ²³ ζῶοποιέω, make alive, make to live. ²⁴ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁵ κόκκος, οὐ, ὁ, grain, seed. ²⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁷ σίτος, οὐ, ὁ, wheat, grain. ²⁸ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ²⁹ κτῆνος, οὐς, τό, beast of burden. ³⁰ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ³¹ πτηνός, feathered, winged. ³² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ³³ ἐπίγειος, of the earth, earthly.

ἐπιγείων.¹ Ἄλλη δόξα ἡλίου,² καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,³ καὶ ἄλλη δόξα 41
 ἀστέρων.⁴ ἀστὴρ⁴ γὰρ ἀστέρος⁴ διαφέρει⁵ ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ 42
 ἀνάστασις⁶ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,⁷ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ.⁸ 43
 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,⁹ ἐγείρεται ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,¹⁰
 ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν,¹¹ ἐγείρεται σῶμα 44
 πνευματικόν.¹² Ἔστιν σῶμα ψυχικόν,¹¹ καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν.¹² 45
 Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν
 ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.¹³ Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ 46
 πνευματικόν,¹² ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,¹¹ ἔπειτα¹⁴ τὸ πνευματικόν.¹² Ὁ πρῶτος 47
 ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός:¹⁵ ὁ δεύτερος¹⁶ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 48
 Οἶος¹⁷ ὁ χοϊκός,¹⁵ τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,¹⁵ καὶ οἶος¹⁷ ὁ ἐπουράνιος,¹⁸
 τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι:¹⁸ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν¹⁹ τὴν εἰκόνα²⁰ τοῦ 49
 χοϊκοῦ,¹⁵ φορέσωμεν¹⁹ καὶ τὴν εἰκόνα²⁰ τοῦ ἐπουρανίου.¹⁸

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσαι 50
 οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά⁷ τὴν ἀφθαρσίαν⁸ κληρονομεῖ.²¹ Ἰδοὺ, 51
 μυστήριον²² ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,²³ πάντες δὲ
 ἀλλαγησόμεθα,²⁴ ἐν ἀτόμῳ,²⁵ ἐν ῥίπῃ²⁶ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ 52

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ³ σελήνη, ης, ἡ, moon. ⁴ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ⁵ διαφέρω, differ, carry through. ⁶ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁷ φθορά, ᾤς, ἡ, destruction, corruption. ⁸ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁰ ἀσθενεία, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹¹ ψυχικός, natural, wordly-minded. ¹² πνευματικός, spiritual. ¹³ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ¹⁶ δεύτερος, second. ¹⁷ οἶος, such as, of what kind. ¹⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁹ φορέω, wear, bear. ²⁰ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ²¹ κληρονομέω, inherit, obtain. ²² μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁴ ἀλλάσσω, change, alter. ²⁵ ἀτομος, indivisible moment of time, moment. ²⁶ ῥιπή, ης, ἡ, rapid movement, twinkling.

σάλπιγγι.¹ σαλπίζει² γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,³ καὶ
 ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.⁴ Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν⁵ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁶ 53
 ἀφθαρσίαν,⁷ καὶ τὸ θνητὸν⁸ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁶ ἀθανασίαν.⁹ Ὄταν δὲ τὸ 54
 φθαρτὸν⁵ τοῦτο ἐνδύσῃται⁶ ἀφθαρσίαν,⁷ καὶ τὸ θνητὸν⁸ τοῦτο
 ἐνδύσῃται⁶ ἀθανασίαν,⁹ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος,
 Κατεπόθη¹⁰ ὁ θάνατος εἰς νίκος.¹¹ Ποῦ¹² σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;¹³ 55
 Ποῦ¹² σου, Ἄδη,¹⁴ τὸ νίκος;¹¹ Τὸ δὲ κέντρον¹³ τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία· ἡ 56
 δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος· τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ 57
 νίκος¹¹ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου 58
 ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹⁵ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,¹⁶ περισσεύοντες¹⁷ ἐν τῷ ἔργῳ
 τοῦ κυρίου πάντοτε,¹⁸ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος¹⁹ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς²⁰ ἐν
 κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας²¹ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ²² διέταξα²³ ταῖς ἐκκλησίαις 16
 τῆς Γαλατίας,²⁴ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων 2
 ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἐαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων²⁵ ὃ τι ἂν εὐοδῶται,²⁶ ἵνα
 μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι²¹ γίνωνται. Ὄταν δὲ παραγένωμαι,²⁷ οὓς ἐὰν 3
 δοκιμάσῃτε²⁸ δι' ἐπιστολῶν,²⁹ τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν³⁰ τὴν χάριν

¹ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ² σαλπίζω, sound a trumpet. ³ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁴ ἀλλάσσω, change, alter. ⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ⁷ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁸ θνητός, subject to death, mortal. ⁹ ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹⁰ καταπίνω, drink down, swallow. ¹¹ νίκος, ους, τό, victory. ¹² ποῦ, where? ¹³ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁴ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁵ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁶ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹⁷ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁸ πάντοτε, always, at all times. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ κενός, empty, vain. ²¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ²² ὥσπερ, just as, even as. ²³ διατάσσω, command, give orders to. ²⁴ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ²⁵ θησαυρίζω, lay up, store up. ²⁶ εὐοδῶ, cause to prosper. ²⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ²⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ³⁰ ἀποφέρω, carry off, bear away.

ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐὰν δὲ ἡ ἄξιον¹ τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ 4
 πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν² διέλθω·³ 5
 Μακεδονίαν² γὰρ διέρχομαι·³ πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχόν⁴ παραμενῶ,⁵ ἢ καὶ 6
 παραχειμάσω,⁶ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε⁷ οὗ⁸ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω 7
 γὰρ ὑμᾶς ἄρτι⁹ ἐν παρόδῳ¹⁰ ἰδεῖν· ἐλπίζω¹¹ δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹²
 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπη.¹³ Ἐπιμενῶ¹² δὲ ἐν Ἐφέσῳ¹⁴ ἕως τῆς 8
 Πεντηκοστῆς·¹⁵ θύρα¹⁶ γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,¹⁷ καὶ 9
 ἀντικείμενοι¹⁸ πολλοί.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹⁹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως²⁰ γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ 10
 ἔργον κυρίου ἐργάζεται²¹ ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ·²² 11
 προπέμψατε⁷ δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι²³ γὰρ
 αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ²⁴ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ 12
 παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως
 οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.²⁶

Γρηγορεῖτε,²⁷ στήκετε²⁸ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,²⁹ κραταιοῦσθε.³⁰ Πάντα 13
 ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

¹ ἄξιος, worthy, deserving. ² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ⁵ παραμένω, remain beside, continue. ⁶ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁷ προπέμπω, send before, send forth. ⁸ οὗ, where, when. ⁹ ἄρτι, now, just now. ¹⁰ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹¹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹² ἐπιμένω, continue, remain. ¹³ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁴ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁵ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ¹⁶ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁷ ἐνεργής, effective, active. ¹⁸ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁰ ἀφόβως, fearlessly. ²¹ ἐργάζομαι, work, word. ²² ἐξουθενέω, despise, ignore. ²³ ἐκδέχομαι, await, expect. ²⁴ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollōs. ²⁵ πάντως, altogether, by all means. ²⁶ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ²⁷ γρηγορέω, watch, keep watch. ²⁸ στήκω, stand, stand fast. ²⁹ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ³⁰ κραταιώω, strengthen, confirm.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,¹ ὅτι ἐστὶν 15

ἀπαρχή² τῆς Ἀχαΐας,³ καὶ εἰς διακονίαν⁴ τοῖς ἁγίοις ἔταξαν⁵ ἑαυτούς – 16

ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε⁶ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι⁷

καὶ κοπιῶντι.⁸ Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ⁹ Στεφανᾶ¹ καὶ Φουρτουνάτου 17

καὶ Ἀχαϊκοῦ,¹¹ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα¹² οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.¹³ 18

Ἀνέπαυσαν¹⁴ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε¹⁵ οὖν τοὺς
τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:¹⁶ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ 19

πολλὰ Ἀκύλας¹⁷ καὶ Πρίσκιλλα,¹⁸ σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20

Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι¹⁹ ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς²⁰ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ²¹ τὸν κύριον Ἰησοῦν 21

χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα.²² Μαράν²³ ἀθά.²³ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 23

χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. 24

Ἀμήν.

¹ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ² ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁵ τάσσω, arrange, appoint. ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ συνεργέω, work together. ⁸ κοπιᾶω, toil, labor. ⁹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁰ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹¹ Ἀχαϊκός, οὔ, ὁ, Achaicus. ¹² ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹³ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ¹⁴ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁵ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁶ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁷ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁸ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁹ φίλημα, τος, τό, kiss. ²⁰ ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ²¹ φιλέω, love, kiss. ²² ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²³ ἀθά, come (Aramaic).